

Сулејман Величанствени, изгледа, поново долази у Београд. Са све јатаганом, отупљене оштрице, у пратњи чауша и јањичара, појавиће се овде на малим екранима наших ТВ пријемника, кажу, крајем фебруара. И, што је за неке најгоре, гледаоци су то сами тражили.

Откако су турске серије стигле у Србију, и чини се преузеле примат од „шпанских“, све је више оних који сматрају да то није примерено у држави која је вековима била под турском окупацијом. Кулминацију те врсте незадовољства изазвала је најавна приказивања историјске серије „Сулејман величанствени“. Главна теза је да није у реду да српске домаћице седе пред телевизором, и уживају у глорификацији некадашњег окупатора, чија је војска чинила зулум и неправде по Србији. Требало би подсетити да (вероватно) слична група људи, са сличним назорима, и у Турској протестује. Од самог почетка приказивања серије, послато је више од 70.000 протестних писама, и РТУК (турска верзија домаће РРА, која за разлику од РРА изгледа да нешто и ради) упозорила је телевизијску станицу и затражила јавно извињење због погрешног приказивања историјске личности. Реаговао је и премијер Реџеп Ердоган, чијој политици такви протести очигледно иду на руку. Чак је и главни глумац добијао претње смрћу, јер је играо лик султана који се опија. Међутим, протестна писма од седамдесет хиљада људи, укључујући и мање протесте испред зграде телевизије, ипак су само писма упућена од свега једног процента становништва. Што се осталих тиче, кажу да живот, у и даље секуларној Турској, сваке среде стаје, јер сви седе у кућама и гледају серију.

Због овога, чини се да у серији ипак није реч о глорификацији великог лидера, него управо супротно, о приказивању његових људских особина, у складу са жанром који подилази таквим жељама гледалаца. И управо због тога је освојила велику гледаност. Не верујем да су Турци правили серију да би у њој говорили лоше о Србима, што је један од аргумената овдашњих противника приказивања. Не окреће се свемир око Србије. Вероватније је да су направили серију да би направили модеран, а хуманизован, портрет њиховог великог лидера. Сваки народ има своје лидере, и сваки народ би требало да прави серије и филмове о њима. Нико нама није крив што ми то не радимо, и што нам је Црни Груја једина велика серија о историји пре двадесетог века. А ако су Срби уопште и

приказани у серији, сигуран сам да су се продуценти потрудили да нас не прикажу у лошем светлу, знајући колико су њихова остварења популарна овде. Не верујем да би они ризиковали да успешна сарадња буде прекинута. Пре ће бити (уколико нас тамо уопште има) да ће прича о Србима бити похвална. У сваком случају, далеко боља од приче које нам стиже у филмовима из држава савезника, и наших великих историјских пријатеља.

Међутим, и у тако поједностављеној, савременој и за телевизију прилагођеној причи, вероватно постоје и бар нешто мало историјских тачности. Због тога верујем да је боље да људи гледају ту и такву серију, од било које шпанске сапунице, у којој је служавка заборављена ћерка господара хацијенде, и којој о глави ради зла господарица, маћеха њеног брата, са све шогором, одметнутим стрицем, и братом од тетке који сања о преузимању имања. Свидело се то некоме или не, Истанбул нам је био престоница читавих пет векова. Због тога су нам турске серије вероватно ближе, и то је вероватно разлог њихове гледаности.

У реду је што неко сматра, или примећује, повратак Турске на Балкан, покушавајући да то уради на сличан начин на који се Немачка вратила у Европу, и наравно да је сасвим у реду да то некоме и смета. Али осуђивање једне серије је промашен циљ. Због тога је бесмислено трошити енергију и усмеравати је у погрешном правцу. Серија би могла да буде тек слика, безазлени приказ чињеничног стања. Као на примеру филма лепе Анђе, који је далеко опаснији по резултатима које изазива. Али, није Анђа правила идиотски филм зато што мрзи Србе, него зато што јој је било лакше да плива на таласу слике која већ постоји. Није она узрок, она је последица. Правила би она и пропагандни филм о Србима, кад би постојала добра подлога за то, и кад би знала да би то могло да прође. Није она крива што је слика о Србима и даље тако лоша. Узроци су на другом месту.

Сулејман Величанствени по други пут међу Србима

Пише: Зоран Грбић
недеља, 26 фебруар 2012 08:06

